

MEDIJI O ZDRAVSTVU

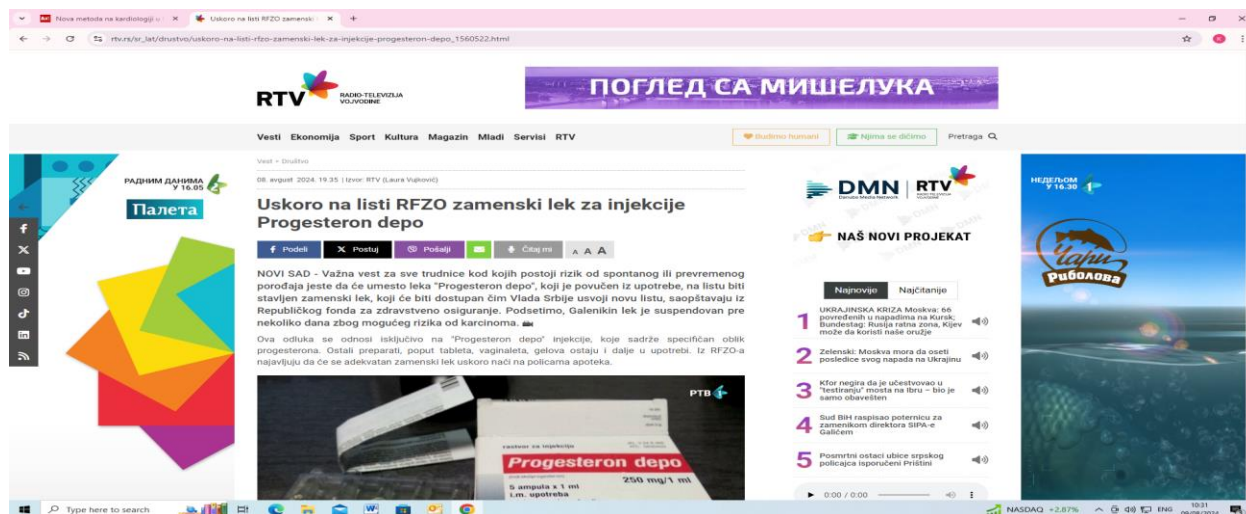
petak, 09. avgust 2024.godine

RTV- Uskoro na listi RFZO zamenski lek za injekcije Progesteron depo

BLIC- SUDAR KORONE I AMBROZIJE: I virus i nepodnošljiv alergen BLIŽE SE PIKU, biće teško razlikovati šta je šta: Jedan ključni simptom pravi razliku, evo i koji

N1- Nova era u hirurgiji: Pacijenti će moći da ostanu budni tokom transplantacije bubrega

B92- Više od 200 svetskih naučnika 33 virusa označilo kao rizična

Uskoro na listi RFZO zamenski lek za injekcije Progesteron depo

NOVI SAD - Važna vest za sve trudnice kod kojih postoji rizik od spontanog ili prevremenog porođaja jeste da će umesto leka "Progesteron depo", koji je povučen iz upotrebe, na listu biti stavljen zamenski lek, koji će biti dostupan čim Vlada Srbije usvoji novu listu, saopštavaju iz Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje. Podsetimo, Galenikin lek je suspendovan pre nekoliko dana zbog mogućeg rizika od karcinoma. video icon

Ova odluka se odnosi isključivo na "Progesteron depo" injekcije, koje sadrže specifičan oblik progesterona. Ostali preparati, poput tableta, vaginaleta, gelova ostaju i dalje u upotrebi. Iz RFZO-a najavljuju da će se adekvatan zamenski lek uskoro naći na policama apoteka.

„Republički fond za zdravstveno osiguranje blagovremeno je preduzeo aktivnosti kako bi se obezbedilo uredno snabdevanje tržišta pomenutim lekom i kako trudnice, koje ga koriste, ne bi bile ugrožene. Zbog toga je na listu stavljen zamenski lek, koji će pacijentkinjama biti dostupan čim Vlada Srbije usvoji novu listu“, rekla je Sanja Radojević Škodrić, direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje.

"Progesteron depo" je rastvor za injekciju koji se trudnicama u riziku daje za sprečavanje spontanog ili prevremenog porođaja. Budući da su epidemiološke studije sprovedene u Americi ukazale na moguć rizik od razvoja karcinoma, on je povučen iz upotrebe.

"Ovaj rizik se ne odnosi na žene koje su primenjivale lek hidrokspirogesteron, odnosno kod nas Progesteron depo, bez obzira da li su ga primenjivale tokom trudnoće, za prevenciju prevremenog porođaja ili u nekim drugim ginekološkim indikacijama, ali umirujući podatak, takođe iz ovih

epidemioloških studija, kaže da je taj rizik nizak i da taj rizik nije potvrđen zbog ograničenja studija", kazala je Jelena Mitrašinić iz Agencije za lekove i medicinska sredstva Srbije.

Kliničke studije su ujedno pokazale da taj rastvor za injekcije nije ni dovoljno efikasan u prevenciji prevremenih porođaja, što je dovelo u pitanje i korist od njegove primene.

"O svemu ovome, Agencija za lekove je prošle nedelje pre svega informisala stručnu javnost i dala preporuke da se za žene koje su do sada primenjivale lek Progesteron depo razmotre alternativne terapijske opcije koje na našem tržištu postoje, koje su registrovane, dostupne i imaju potvrđenu efikasnost i bezbednost", navela je Mitrašinić.

Sve navedeno, za pacijentkinje znači da nema mesta za strah ili paniku, jer je studijama samo ukazano na moguć rizik od karcinoma, nije i potvrđeno. Ostaje samo da se javite vašem lekaru, koji će vam promeniti terapiju, poručuju proizvođači tog leka.

SUDAR KORONE I AMBROZIJE: I virus i nepodnošljiv alergen BLIŽE SE PIKU, biće teško razlikovati šta je šta: Jedan ključni simptom pravi razliku, evo i koji

Koncentracija polena ambrozije počela je da raste u Srbiji, ona je sa sa više od 30 polenovih zrna na dnevnom nivou, što je njena granična vrednost, ušla u žutu zonu, ali pravi pik ove najagresivnije korovske biljke tek sledi, kaže za "Blic" Mirjana Mitrović, rukovodilac Grupe za polen Agencije za zaštitu životne sredine. Uz to imamo i pojačane reakcije alergičnih na polen koprive, koje je u piku, kao i sve veći broj zaraženih koronom. Sada tako imamo miks simptoma koji mogu da znače i alergiju i virus - kako razlikovati?

Ljubinka Račić Dokić 9. avgust 2024. • 05:01 • 7 komentara

mts LOYALTY
Tvoj put od igre do nagrade

PREUZMI APLIKACIJU

SUDAR KORONE I AMBROZIJE: I virus i nepodnošljiv alergen BLIŽE SE PIKU, biće teško razlikovati šta je šta: Jedan ključni simptom pravi razliku, evo i koji

Koncentracija polena ambrozije počela je da raste u Srbiji, ona je sa sa više od 30 polenovih zrna na dnevnom nivou, što je njena granična vrednost, ušla u žutu zonu, ali pravi pik ove najagresivnije korovske biljke tek sledi, kaže za "Blic" Mirjana Mitrović, rukovodilac Grupe za polen Agencije za zaštitu životne sredine. Uz to imamo i pojačane reakcije alergičnih na polen koprive, koje je u piku, kao i sve veći broj zaraženih koronom. Sada tako imamo miks simptoma koji mogu da znače i alergiju i virus - kako razlikovati?

Mirjana Mitrović navodi da na dnevnom nivou u kubnom metru vazduha bude 32, 34, 35 polenovih zrna, ali da je, gledajući celu nedelju, njena vrednost povećana u odnosu na istu nedelju prošle godine kada se za nedelju dana beležilo 30, a ove 220 polenovih zrna sedmično.

Hitno počnite sa terapijom!

- Dakle, na dnevnom nivou, koncentracija ambrozije još nije strašna. Vidi se da je veća produkcija polena, i to je nagoveštaj da alergični, pre svega, na ambroziju, moraju da krenu sa svojom terapijom jer se kasnije očekuju veće koncentracije. Najavljeni predstojeći talas sa ekstremnim temperaturama usporiće njenu polenaciju, ali će kraj avgusta biti i te kako zanimljiv, što se koncentracije polena u vazduhu tiče - kaže Mirjana Mitrović za "Blic".

Koprive prave problem

Prema njenim rečima, od drugih alergena sada su prisutne koprive, i to u prekograničnim vrednostima.

- Koprive su u crvenom, ali to su mala polenova zrna koja nemaju veliki alergeni potencijal. Međutim, ta zrna, u unakrsnim reakcijama sa drugim polenima i zagađenjima, prouzrokuju da se građani puno javljaju i žale na curenje nosa, svrab, odnosno da su im krenule alergije - objašnjava sagovornica "Blica".

Simptom koji alergiju razlikuje od korona virusa

S obzirom na to kada se očekuje pik ambrozije, ali i na rast zaraženih korona virusom i u našoj zemlji, koji se tek očekuje krajem avgusta i početkom septembra, doći će do sudara alergije i kovida 19, a teško će biti razlikovati sa čim imamo problem.

Mirjana Mitrović kaže da se alergija razlikuje od kovida 19, po jednom simptomu.

- Ono što je tipično, kod korona virusa ne svrbe uši i ne svrbe oči. Da, curi nos. Da, kašljemo, ali nema tog tipičnog svraba. Zbog njega moramo mehanički da počešemo uvo, kad bismo mogli. i unutra. Znači, alergija se razlikuje po tom tipičnom svrabu u ušima, ali i u grlu, svrbe i oči - objašnjava Mirjana Mitrović.

Raste broj zaraženih koronom u Evropi, šta ako po povratku sa letovanja sumnjate da ste zaraženi: Evo gde možete da se testirate.

Sve je više zaraženih koronom u Srbiji, lekari upozoravaju sa kojim simptomima morate da se javite lekaru.

Alergija obara imunitet

Dodaje i da alergija obara imunitet, pa organizam bude podložan za napad bakterija i virusa, što može da dovede do toga da se pomešaju.

- Kod težih slučajeva alergija dovodi do otežanog disanja, spazma - podseća naša sagovornica.

Za razliku od drveća i drugih trava, granična vrednost za ambroziju je 30 polenovih zrna u kubnom metru vazduha, a sve preko je prekoračenje jer je ovaj polen sa izuzetno visokim stepenom alergenosti.

Njeno intenzivno cvetanje od polovine avgusta do kraja septembra, kada produkuje izuzetno velike količine polena u vazduh.

- Njeno polenovo zrno izuzetno agresivno reaguje sa našom sluzokožom stvarajući alergičnim osobama respiratorne tegobe - plitko disanje, sekreciju iz nosa i suzenje očiju, a kod težih slučajeva spazam i pojavu astme. Iz tog razloga je apel svim lokalnim zajednicama da se na vreme napravi strategija uništavanja korovskih biljaka pre nego što one uđu u fazu cvetanja - objašnjava Mirjana Mitrović za "Blic".

Samo jedna stabljika ambrozije može da proizvede desetine, pa i stotine hiljada polenskih zrna koja mogu da stignu i na udaljenost od 100 kilometara.

Za vakcinu je kasno, ali ovo može da vam pomogne

Kako bi alergični spremno dočekali velike koncentracije ambrozije, koja ima izuzetno jak alergeni potencijal, oni bi već trebalo da počnu sa svojom terapijom, odnosno antihistaminicima.

Za takozvanu "vakcinu" odnosno alerospecifičnu imunoterapiju, sad je kasno. Ona se uzima u periodu kada poleni miruju, od oktobra, objasnila je za "Blic zdravlje" doktor biohemijskih nauka Lidija Burazer, viši naučni saradnik i rukovodilac Medicinske službe za bakteriološku proizvodnju u Institutu za virusologiju, vakcine i serume "Torlak".

- Poleni su najučestaliji uzročnici alergija. Prema dugogodišnjim podacima koje poseduje Institut "Torlak", biljka, čije cvetanje uskoro treba da počne jeste upravo ambrozija, koja je i najučestaliji uzročnik tegoba. Sada je vreme kada pacijenti mogu da obave testiranje, prvenstveno In Vitro testiranje kod nas, gde im se na osnovu vrednosti specifičnog IgG može odrediti tačan stepen osetljivosti, dok se sama vakcina uzima u periodu kada polinacija ne postoji - napominje da Lidija Burazer i objašnjava šta to zapravo znači:

- Kada se dijagnostikuje tačan uzročnik alergije i stepen tegoba, kao što sam već istakla, pristupa se pravljenju ciljane terapije. Ono što je važno da pacijenti znaju, jeste da, da bi terapija bila efikasna, uzimanje terapije mora da počne u određeno doba godina u zavisnosti na šta su alergični. Ako govorimo o ambroziji, sa imunoterapijom se započinje u oktobru, da bi se organizam na vreme pripremio za imuni odgovor kada nastupi cvetanje ambrozije. Od oktobra se može započeti sa imunoterapijom, a primena ove imunoterapije traje od 3 do 5 godina. Nakon toga, očekuje se da su pacijentu značajno umanjeni simptomi, a kod pojedinih pacijenata, ti simptomi potpuno nestaju.

Prema rečima naše sagovornice, u zavisnosti od procene lekara kliničara, alergologa koji propisuje terapiju, ona se se može uzimati pre svake polenske sezone ili u kontinuitetu:

- Na osnovu praćenja rezultata, primetno je da se i nakon prve godine primene imunoterapija primećuje značajno smanjenje simptoma, što ne znači da treba prestati sa terapijom, već je potrebno nastaviti u već navedenom preporučenom periodu od 3 do 5 godina.

Doktorka Burazer objašnjava da se imunoterapija preporučuje u uzrasnoj dobi od 5 do 65 godina, u skladu sa kliničkom slikom i preporukom lekara.

- Veoma je važno istaći da je alergolog taj koji preporučuje imunoterapiju. Ne može se uzimati na lični zahtev. Neophodno je da to bude adekvatno medicinski ispraćeno. Pacijenti prvo treba da obave testiranje, to mogu obaviti i na Institutu, ali i drugim zdravstvenim ustanovama koje su specijalizovane za alergološku dijagnostiku, i na osnovu njihovih rezultata testa i kliničke slike, alergolog određuje da li je potrebno i koja vrsta terapije - navodi naša sagovornica i naglašava da pacijenti sa teškom astmom nisu kandidati za alergensku imunoterapiju:

- Upravo, da ne bi došlo do razvoja težih oblika alergijske astme, važno je da se alergija otkrije na vreme i da se na vreme krene sa imunoterapijom.

Simptomi alergija na polen

Crvenilo i suzenje očiju

Začepljenje i svrab u nosi

Kijanje

Kašalj

Otežano disanje

Astma

Promene na koži

Promene u probavi

Saveti za ublažavanje tegoba

tokom dana prozore držite zatvorene

ne izlazite napolje po vetrovitom vremenu

ne izlazite iz kuće u toku prepodneva, tada je najviše polena u vazduhu

često se umivajte

češće perite kosu

veš perite češće ali ga ne sušite napolju, osim uveče

istresajte posteljnu

skloniti se iz okruženja u kome raste uzročnik alergije

10 do 15 dana pre povećanja koncentracije alergena u vazduhu počnite sa terapijom

Nova era u hirurgiji: Pacijenti će moći da ostanu budni tokom transplantacije bubrega

Ove godine se navršava 70 godina od prve uspešne transplantacije ljudskog bubrega od živog donora.

„Sve sam video“, rekao je 74-godišnji Hari Stakhaus iz Ilinoisa, koji je bio budan tokom nedavne transplantacije bubrega i dodao da nije osećao bol dok je tokom operacije razgovarao sa lekarima.

Stakhaus je otpušten samo 36 sati nakon zahvata u „Northvestern Medicine“, čiji je cilj da transplantacije obavljaju bez uobičajene rizične opšte anestezije.

Izvedena za nešto više od sat vremena, ovo je bila druga takva operacija koju je vodio Satiš Nadig, direktor Sveobuhvatnog centra za transplantaciju bolničkog sistema u Čikagu.

„Danas smo na prekretnici u transplantaciji i u mogućnosti smo da koristimo tehnologije koje imamo oko nas kako bi nas podigle na viši nivo i uvele u sledeću eru hirurgije“, rekao je Nadig za AFP.

Medicinske prednosti korišćenja spinalnog anestetika za transplantaciju bubrega – slično onome što je već rađeno tokom carskog reza – su dobro potvrđene.

Opšta anestezija zahteva intubaciju, koja može oštetiti glasne žice, odložiti funkciju creva i izazvati „maglu u mozgu“ koja traje, posebno kod starijih pacijenata.

Ali dok medicinska literatura pominje mali broj transplantacija bubrega u budnom stanju pacijenta koji sežu decenijama unazad u nekoliko zemalja, to nikada nije u potpunosti prihvaćeno, prenosi Science alert.

Ove godine se navršava 70 godina od prve uspešne transplantacije ljudskog bubrega od živog donora, ističe Nadig.

„Sada su rezultati za transplantaciju bubrega fantastični i vreme je da preispitamo paradigme kojih smo se dugo držali“, dodao je Nadig.

Više od 200 svetskih naučnika 33 virusa označilo kao rizična

Svetska zdravstvena organizacija (SZO) ažurirala je protekle nedelje spisak opasnih virusa i bakterija, utvrdivši da je broj patogena koji bi mogli izazvati sledeću pandemiju porastao za više od 30 odsto.

Virusolog Milanko Šekler tvrdi da nema osnova za strah, jer se, prema njegovim rečima, ništa nije promenilo.

"Na listi iz 2018. stavljenje su čitave familije poznatih virusa. Na početku 21. veka bilo je poznato 1.415 infektivnih uzročnika koji izazivaju bolesti. Za 23 godine otkriveno je oko 200 novih. Nova je jedino startegija da što više ljudi učestvuje u nadzoru i ispitivanju prisustva virusa u prirodi i da razmenjuju iskustva", rekao je Šekler za Novosti.

Više od 200 naučnika iz 54 zemlje analiziralo je 1.652 virusa i bakterija i tom prilikom 33 označilo kao rizične. Šekler ističe da su u ispitivanju bili uključeni brojni veterinari i stručnjaci iz nerazvijenih zemalja poput Irana, Bangladeša i Pakistana.

"Proširena je saradnja na kolege koje rade u zemljama u kojima bi mogli da se pojave infekti, a mogu da ugroze zdravlje ljudi u bogatim zemljama. Zbog bogatih se donose ovakve mere", rekao je Šekler.

Svaki virus ili bakterija, kako kaže, mogu se za 24 sata preneti bilo gde na planeti. Među prioriternim patogenima koje je SZO objavio u svom izveštaju nalazi se i grupa korona virusa, kao i virus majmunskih boginja.

"Svaki od tih virusa i bakterija ima svoje karakteristike, način na koji može biti opasnost", navodi Šekler. Dodaje da nije isto da li se infekt širi na teritoriji gde su ljudi vekovima u kontaktu s njim ili tamo gde se susreću prvi put.

"Mnogi prioriterni patogeni trenutno su ograničeni na određene regione, ali imaju potencijal za globalno širenje. Važan je imunitet i zdravstveno stanje zaraženih, a veći rizik je u zemljama sa pretežno starijom populacijom. Pojedini patogeni mogu da uzrokuju katastrofalne probleme u nekoj zemlji, a da se u drugoj ne desi ništa neuobičajeno", rekao je on.

Epidemiolog Zoran Radovanović smatra da uvek postoji razlog za zabrinutost. "Pandemije povremeno 'iskaču', pretnja visi u vazduhu. U poslednjih 150 godina najduži razmak između dve pandemije bio je 41 godina", rekao je Radovanović.

On dodaje da je važno pripremiti se na vreme u pogledu lekova, vakcina i zaštitne opreme. "Svi izdvojeni virusi i bakterije su opasni, a što se smrtnosti tiče najopasniji je virus nipah", istakao je Radovanović.

U pitanju je virus koji izaziva smrtonosnu groznicu i oticanje mozga, a koji se ponovo javio u Indiji. Prenose ga slepi miševi, a SZO je 2022. ovaj virus stavila na listu prioriternih.